

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoE/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314211003
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5314211003.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v exekučnej veci vedenej na návrh oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnému: U. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX Y., o vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť 1.013,97 eur s príslušenstvom, trovy predchádzajúceho konania vo výške 310,02 eur a trovy exekúcie, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č.k. 6Er/721/2014-20 zo dňa 29. júna 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd exekúciu zastavil. Povinnému náhradu trov exekučného konania voči oprávnenému nepriznal. Preskúmaním rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 08267/13 zo dňa 13.02.2014, právoplatného dňa 24.03.2014 a vykonateľného dňa 27.03.2014, konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že zmluva o úvere, v súvislosti so zabezpečením ktorej bola vystavená zmenka, na základe ktorej následne došlo k vydaniu rozhodcovského rozsudku, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere a ani skutočnosť, že povinný v čase uzavretia zmluvy o úvere bol podnikateľom, nemôže zakladať presvedčenie, že konal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Je totiž v zmluve o úvere označený identifikačným číslom organizácie, a zároveň rodným číslom. Zmluva obsahuje aj predtlačené prehlásenie dlžníka, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania, konkrétny účel podnikania však zo zmluvy nevyplýva. Ak existuje či i len pochybnosť o obsahu zmluvy, je potrebné ju vykladať podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka takým spôsobom, ktorý zabezpečí na jej obsah aplikáciu ustanovení spotrebiteľského práva. V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ i oprávnený. Skúmal či zmluva o úvere neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či na tieto bolo prihliadnuté v rozhodcovskom konaní. Zo zmluvy o úvere zo dňa 02.10.2012 súd zistil, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru majú vo vzťahu k nej povahu všeobecných obchodných podmienok, obsahujú v bode 13 zmluvné dojednanie označené ako Dohoda o vyplnení zmieniek z ktorého vyplýva, že na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmieniek vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Z odôvodnenia exekučného titulu, ako aj článku 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru mal exekučný súd preukázané, že priznaný nárok v rozhodcovskom konaní sa odvíja od zmenky, ktorá bola vystavená ako neúplná (blankozmenka), pričom pri vystavení v nej nebola uvedená zmenková suma. Nevyhnutným predpokladom platného vystavenia takejto zmenky a možnosti priznania nároku z nej je platné uzavretie dohody o vyplňovacom práve, nakoľko listina, v ktorej nie je uvedená zmenková suma, inak nie je platná ako vlastná zmenka (čl. I § 76 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.). Vyhodnotil dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá hoci bola vyhotovená

na samostatnej listine, nemôže byť považovaná za individuálne dojednanú najmä z dôvodu, že rovnako ako zmluva o úvere má charakter formuláru. Povinný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah, mohol ju akceptovať len ako celok a zároveň je výrazne v neprospech spotrebiteľa. Sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Akcentoval na rozpor s dobrými mravmi v časti neprimerane vysokého zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne s tým, že zmenkový zákon síce výšku úrokovej miery nelimituje, avšak nie je jej stanovenie ponechané len na svojvôli vystaviteľa. Pri posudzovaní úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke treba vychádzať z ustanovenia § 39 OZ, najmä s prihliadnutím na to, či pre neprimeranú výšku úroku nie je právny úkon ako priečiaci sa dobrým mravom neplatný. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku nevyplýva, že by rozhodcovský súd aplikoval nejaké príslušné kogentné vnútroštátne, či európske normy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Dospel k záveru, že ani formuláciu rozhodcovskej doložky nemožno považovať ako platnú. Možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinným napriek bodu 1. článku II. Rozhodcovskej zmluvy súd považoval len za zdanlivú. Rozhodcovská zmluva sa nestáva individuálne dohodnutou len tým, že spotrebiteľ má v úzkej časovej lehote hneď po podpise právo od tejto zmluvy odstúpiť. Rozhodcovskú zmluvu, uzavretú dňa 02.10.2012 vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že ani exekučný titul, nemožno preto považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou. O trovách exekúcie rozhodol podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, § 256 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP. Povinnému nepriznal náhradu trov konania s poukazom na článok 17 CSP.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie oprávnený. Nestotožnil sa s právnymi závermi vyslovenými exekučným súdom. Odmietol akékoľvek úvahy o tom, že by rozhodcovská zmluva nemohla byť individuálne dojednaná. Platnosť právneho úkonu treba hodnotiť v čase jeho uzatvorenia bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré môžu, ale nemusia, nastať. Prípustnosť rozhodcovského konania vyplýva aj z právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov a jednoznačne vyplýva aj z odporúčania Komisie č. 98/257/ES o zásadách použiteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov. Navyše i napriek dojednanej rozhodcovskej zmluve má každá zo strán možnosť voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním. Žiadal uznesenie exekučného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

4. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovania, z výsledkov dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil. Argumentáciu oprávneného o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky v súvislosti s možnosťou výberu medzi všeobecným a rozhodcovským súdom i pre povinného ako spotrebiteľa považoval za nepresvedčivú s ohľadom na všeobecné podmienky, ktoré boli súčasťou uzatvorenej úverovej zmluvy. Text samotnej rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej na osobitnom liste papiera automaticky nezakladá právomoc rozhodcovského súdu a za nie bez významu tiež odvolací súd považoval, že zmluva o vyplňovacom práve k zmenke bola vystavaná ako neúplná (blankozmenka) bez uvedenia zmenkovej sumy. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky v zmluve o vyplňovacom práve tkvie predovšetkým v tom, že má charakter formulára, do ktorého bolo možné dopísať iba dátum uzatvorenia zmluvy a podpis. Povinný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah, mohol ju akceptovať ako celok, zároveň je výrazne v neprospech spotrebiteľa s poukazom na ust. § 53 ods. 4 písm. i/, k/, o/ Občianskeho zákonníka, pričom sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Omeškanie dlžníka umožňuje veriteľovi doplniť chýbajúce údaje - dlžnú zmenkovú sumu a jej splatnosť. Veriteľ pritom môže vyplniť ľubovoľnú sumu podľa jeho uváženia v rozpore s § 53 ods. 4 písm. o/ OZ. Podľa § 17 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. Zákon o spotrebiteľských úveroch predstavuje osobitnú právnu úpravu (lex specialis) vo vzťahu k zákonu č. 191/1950 Z.z. (zmenkový zákon). Zmenkou, ktorá bola vystavená v zjavnom rozpore s ust. § 17 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch, nemožno zabezpečiť platne právny záväzok vyplývajúci z uzatvorenej úverovej zmluvy.

5. Oprávnený dôvody podaného odvolania obmedzil iba na závery exekučného súdu v súvislosti s vyslovením neplatnosti uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy. Exekučný súd správne poukázal na to, že

rozhodcovská doložka uzatvorená medzi oprávneným a povinným spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Znemožňuje mu zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Zmluvné podmienky boli vopred pripravené, nebolo možné meniť ich obsah, neboli výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Zmluva o úvere a rozhodcovská zmluva boli uzavreté v ten istý deň. Dôsledkom uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Voľba rozhodcu bola uskutočnená jednostranne a k ustanoveniu rozhodcu na pretlačenom formulári, došlo skôr, ako k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vo väzbe na to i odvolací súd totožne so súdom prvého stupňa považoval takto stanovenú zmluvnú podmienku za nekalú, nakoľko nebola výsledkom slobodnej voľby zmluvných strán a tým pádom ani individuálne dojednaná. Pokiaľ sa oprávnený prostredníctvom nej domáhal pred určeným rozhodcom záväzného a právne vynúiteľného rozhodnutia na úkor procesných práv druhej strany (spotrebiteľa).

6. K námietke oprávneného v podanom odvolaní, že riešenie sporov rozhodcovským súdom je možné i v spotrebiteľských vzťahoch, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že tak je tomu v prípade platne uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy, ktorá právomoc rozhodcovského súdu zakladá.

7. Vo väzbe na uvedené v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia zo strany prvoinštančného súdu, odvolací súd toto ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

8. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)